

SYNSKADADES RIKSFÖRBUND

ÅRSREDOVISNING

2011-01-01 – 2011-12-31

**Synskadades
Riksförbund**

Synskadades Riksförbund

Årsredovisning för räkenskapsåret 2011-01-01-2011-12-31

Styrelsen för SRF avger härmed följande årsredovisning.

Innehåll	sida
Förvaltningsberättelse.....	3
Resultaträkning.....	15
Balansräkning.....	17
Redovisnings- och värderingsprinciper	19
Noter.....	22

Om inte särskilt anges redovisas alla belopp i tusental kronor. Uppgifter inom parentes avser föregående år.

4

Förvaltningsberättelse

Organisation

Styrelsen för Synskadades Riksförbund, SRF, avger härmed årsredovisning för räkenskapsåret 2011.

Organisationsnr: 802007-3436

Säte: Stockholm, Sverige

Synskadades Riksförbund, som bildades 1889, är synskadades intresseorganisation i Sverige. Organisationens ändamål sammanfattas i första paragrafen i stadgarna som lyder enligt följande:

"Vi har slutit oss samman i Synskadades Riksförbund, SRF, för att utifrån tanken om alla människors lika värde

- gemensamt hävda synskadades rätt till delaktighet och jämlikhet på alla områden samt
- skapa social gemenskap och stödja varandra, så att vi kan leva ett aktivt och självständigt liv.

Synskadades Riksförbund är en partipolitiskt och religiöst obunden intresseorganisation av synskadade; både blinda och synsvaga. Organisationen bildades 1889 under namnet De Blindas Förening och ombildades 1976 till Synskadades Riksförbund."

SRF är en ideell förening med treplansorganisation, dvs med ett riksförbund, 24 distrikt och cirka 150 lokalföreningar. Nationella branschföreningar av synskadade kan anslutas till riksförbundet. Fyra branschföreningar har beviljats inträde.

Medlem är ansluten till SRF och väljer själv var medlemskapet ska utövas. Röstberättigad medlem ska ange vilken lokalförening eller vilket distrikt och/eller vilken branschförening eller vilka branschföreningar han/hon vill ansluta sig till.

Samarbeten med andra organisationer

SRF har ett nära samarbete med Lika Unika, en svensk federation inom funktionshinderrörelsen som verkar för mänskliga rättigheter för personer

4

med funktionsnedsättningar, framförallt med nedsättningar kopplat till syn, hörsel och rörelse.

Synskadades Stiftelse har som ändamål dels att mottaga och förvalta medel som tillfaller stiftelsen eller SRF genom testamente eller gåvobrev, dels medelst bidrag i lämpliga former huvudsakligen främja vård av behövande blinda eller vård och fostran av blinda barn eller blind ungdom. Man delar årligen ut ungefär 10 Mkr till SRF.

Iris Förvaltning AB är ett företag som ägs av Synskadades Stiftelse och är moderbolag för företagen Almåsa Fastighet AB, Almåsa Konferens AB och Iris Hantverk AB. Företaget är också delägare i bl a Ideella Spel AB som administrerar Månadslotten, vars överskott under 2011 gick till SRF och tre andra organisationer. Från 2012 går avkastningen enbart till SRF och SDR. Iris Förvaltning AB är också fastighetsvärd till SRF:s kansli.

SRF är medlem i synskadades världsunion "World Blind Union", WBU, som har till ändamål att förbättra villkoren för synskadade i hela världen. Man deltar också aktivt i arbetet inom dess region i Europa genom European Blind Union, EBU. SRF har också särskilda samarbetsavtal med olika synskadeorganisationer i sydländer för att bidra ekonomiskt till deras uppbyggnad. De länder man har avtal med är Sri Lanka, Rwanda, Nicaragua, Bosnien, Tanzania och Vietnam.

I Norden bedrivs ett nära samarbete med de övriga nordiska synskadeorganisationerna genom den Nordiska Samarbetskommittén, NSK.

Under året avslutade projekt

Det är en stor utmaning för alla föräldrar att få livspusslet i vardagen att gå ihop. Har en förälder dessutom en funktionsnedsättning kan det innebära ytterligare utmaningar i det dagliga livet med familjen. Att tillsammans med andra som har liknande erfarenheter utbyta tankar och idéer har stort värde för föräldrar med synnedsättning. Det är också viktigt att få "verktyg" och tips som underlättar vardagen.

SRF har därför under två år bedrivit ett projekt, finansierat av Allmänna arvsfonden, med syfte att

- Utarbeta ett samtals material som kan användas vid träffar för grupper av föräldrar som har en synnedsättning.
- Utarbeta en tipskatalog med praktiska och konkreta tips för vardagslivet för föräldrar.

4

- Erbjudna möjligheter för föräldrar att träffa andra föräldrar.
- Inspirera SRF:s distrikt i landet att ordna verksamhet för målgruppen.
- Fånga upp intressepolitiska frågor som SRF kan fortsätta att driva.
- Sprida erfarenheterna från projektet och påvisa behovet av att syncentralerna anordnar träffar för föräldrar som har en synnedsättning.

Ett annat projekt som är avslutat under 2011 är Bra framtidsjobb för personer med synnedsättning. Även detta projekt är genomfört med medel från Allmänna arvsfonden. Det har pågått under tre år.

Personer med synnedsättning har under historisk tid haft en mycket svag ställning på arbetsmarknaden. Sysselsättningsgraden har konstant legat under 50 procent, medan den för personer utan någon funktionsnedsättning hela tiden ligger kring 80 procent och däröver.

Syftet med projektet har varit att identifiera och beskriva yrken eller utbildningar som fungerar bra för personer med en grav synnedsättning. Man har försökt väga in att det ska passa för i stort sett vem som helst, och att det ska vara någorlunda vanligt förekommande på arbetsmarknaden.

För varje yrke/utbildning har lagts till uppgifter om vad en person som har en grav synnedsättning behöver för särskilda kunskaper och färdigheter p.g.a. synnedsättningen för att klara yrket. Utförliga beskrivningar av yrkena och prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft finns på Arbetsförmedlingens hemsida i Yrkeskompassen.

Under året genomförda aktiviteter

Synskadades Riksförbund höll den 21-23 oktober sin kongress på Aronsborg i Bålsta, Håbo kommun.

Granskningsutskottets rapporter för åren 2008, 2009 och 2010 godkändes liksom rapporten från Synskadades Stiftelse. Kongressen beslutade enhälligt att bevilja förbundsstyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för verksamhetsåren 2008, 2009 och 2010.

Kongressen beslutade om några ändringar i stadgarna, bland annat att medlem är ansluten till SRF och väljer själv var medlemskapet ska utövas, samt att röstberättigad medlem ska ange vilken lokalförening eller vilket distrikt och/eller vilken branschförening eller vilka branschföreningar han/hon vill ansluta sig till.

Håkan Thomsson valdes till ny förbundsordförande för SRF och efterträdde därmed Tiina Nummi-Södergren. Därutöver förrättades val av förbundsstyrelse, revisor, granskningsutskott, valberedning och programgrupp.

Kongressen fastställde Ett trovärdigt SRF med etiska principer - etiskt program för Synskadades Riksförbund

Ett stort antal aktiviteter för att försöka påverka framför allt politiker inom stat, kommun och landsting, men också organisationer och företag samt allmänheten har genomförts under året. Det har bland annat handlat om uppvaktningar av politiker, medverkan i debatter och seminarier, motionsunderlag till riksdagen, namninsamlingar, samarbeten med bl a arbetsförmedlingen samt svar på remisser.

I april genomfördes en stor aktivitet på Stockholms central under Internationella Ledarhundsdagen. Flera ledarhundsekipage var på plats och fick visa upp sina färdigheter i en liten hinderbana. Man informerade även om punktskrift och andra sätt att läsa och skriva som synskadad. Särskilt informationsmaterial hade tagits fram inför dagen.

Den Europeiska Blindunionen, EBU, höll sin nionde generalförsamling i Danmark den 4 – 7 oktober. Vid generalförsamlingen valdes Ann Jönsson från SRF till ledamot av EBU:s styrelse. Generalförsamlingen antog flera av de resolutioner SRF hade lämnat in om bland annat ökade insatser för synskadade barn och deras föräldrar, ökad jämställdhet inom EBU, förbättrad rörlighet för personer med synskador på arbetsmarknaden inom EU samt ett fortsatt arbete för ett ickediskrimineringsdirektiv inom EU. Håkan Thomsson har utsetts till ny ordinarie representant för SRF i kommittén för samarbetet inom EU.

SRF har ett projekt beviljat för ett fortsatt samarbete med synskadades organisation i Vietnam. Detta projekt ligger utanför samarbetet inom Shia, men genom anslag från Anders Arnörs fond har man kunnat fortsätta stödja Rwanda Union of the Blind till driften av jordbruksutbildningscentret Masaka.

Den omorganisation av kansliet som i huvudsak genomfördes år 2010 på grund av indragna verksamhetsmedel från Socialstyrelsen har slutförts. Några av dem som sades upp 2010 slutade sin anställning under 2011.

Kanslichef Peter Felt slutade sin tjänst på egen begäran. Tjänsten var vakant under resten av året.

4

Finansiella instrument

Organisationen har en fastställd kapitalplaceringspolicy, senast antagen av förbundsstyrelsen 2011-12-15. SRF ska, enligt policyn, placera sina tillgångar med möjlighet till god avkastning och utan alltför stora risker. Kapitalplaceringen ska ske på ett etiskt försvarbart sätt och till så låg förvaltningskostnad som möjligt. Förbundsstyrelsen tillsätter en kapitalförvaltningskommitté, vilken har att tillse att policyn fullt ut efterlevs.

För information om fördelning av värdepappren, se not 3.

Medlemmar

Röstberättigad medlem ska antingen själv vara synskadad med så nedsatt synförmåga att det är svårt eller omöjligt att läsa vanlig skrift eller att med synens hjälp orientera sig eller på grund av synskadan ha andra väsentliga svårigheter i den dagliga livsföringen, eller vara vårdnadshavare till barn med synskada enligt ovan som ej har fyllt 18 år.

Stödande medlem kan vara fysisk eller juridisk person och ska sympatisera med SRF:s arbete och värderingar.

Antal röstberättigade medlemmar är 10 035 (10 356). Antal stödande medlemmar är 3 527 (3 642).

Totalt antal medlemmar under de senaste fem åren är:

2011	2010	2009	2008	2007
13 562	13 998	14 323	15 059	15 604

Förbundsstyrelsen

Förbundsstyrelsen har under året haft femton protokollförda sammanträden, varav fyra telefonmöten och ett per capsulam.

En representant för Riksorganisationen Unga Synskadade (US) samt valberedningen har inbjudits att vara adjungerade till Förbundsstyrelsen.

4

Innan kongressen i oktober 2011 hade förbundets styrelse följande sammansättning:

Tiina Nummi-Södergren, Huddinge, förbundsordförande
Roland Gustafsson, Eskilstuna, 1:e vice ordförande
Lars Nord, Uppsala, 2:e vice ordförande
Alireza Ghanbar Alipour, Västra Frölunda
Britt Artursson, Floby
Ronny Blidberg, Uddevalla
Kidane Ghebreab, Växjö
Ann Jönsson, Haninge
Asta Karlsson, Växjö
Kicki Lundmark, Umeå
Ulrika Norelius, Farsta
Max Stålnacke, Härnösand
Håkan Thomsson, Tierp

Kidane Ghebreab har på grund av långvarig mycket allvarlig sjukdom inte kunnat ta del i styrelsens arbete under 2011. Han avled i början av oktober 2011.

Efter kongressen har styrelsen haft följande sammansättning:

Håkan Thomsson, Tierp, förbundsordförande
Lars Nord, Uppsala, 1:e vice ordförande
Ulrika Norelius, Farsta, 2:e vice ordförande
Maria Adell, Helsingborg
Alireza Ghanbar Alipour, Västra Frölunda
Ulla Bergeros, Luleå
Kjell Emanuelsson, Göteborg
Roland Gustafsson, Eskilstuna
Ann Jönsson, Haninge
Niklas Mattsson, Fjärås
Gunnar Sandström, Enskede
Max Stålnacke, Härnösand
Annika Östling, Sundborn

Den 23 december 2011 avgick Maria Adell ur styrelsen.

Granskningsutskottet har under året kontinuerligt granskat förbundets verksamhet. Utskottet har haft fyra sammanträden, varav ett telefonmöte.

4

Organisationsrådet har haft ett telefonsammanträde. De har förberett kongressen. Kontinuerlig kontakt med distriktsordförandena och branschföreningarna har fortsatt under året.

Verksamhet

SRF bedriver ett aktivt påverkansarbete gentemot samhället, företag och andra institutioner. Ett bättre, aktivare och friskare liv för synskadade - ett hälsomål i vid bemärkelse - var prioriterat mål för hela kongressperioden 2009 - 2011.

De viktigaste områdena för organisationen är personlig service, arbete/försörjning samt att underlätta orienteringen för synskadade. Vi arbetar också med frågor om diskriminering och mänskliga rättigheter, habilitering/rehabilitering/hjälpmiddel, utbildning, kultur och information, konsument, informations- och kommunikationsteknik samt ögonvård och forskning. Viktiga metoder är aktioner/kampanjer, utvecklingsprojekt, remisser, representation och uppvaktningar.

Inom organisationen arbetar vi för ökad jämställdhet. Vi försöker få fler kvinnor och invandrare att engagera sig. Riksförbundet stöttar övriga delar av organisationen genom bland annat regionala ombudsmän, funktionärsutbildning, löne- och personaladministration samt genom personalutbildning och vårt medlemsregister. Ekonomiskt stöd till distrikt och lokalföreningar ges också av riksförbundet genom bland annat verksamhetsbidrag och projektstöd.

SRF bedriver också en betydande verksamhet som riktar sig till enskilda synskadade. Denna utgörs bland annat av bidrag till enskilda synskadade, juridiskt stöd, resebyrå för synskadade - SRF Fritid, subventionerad rekreation, Motionslunken samt barnläger och föräldrakurser.

Med bidrag från staten bedriver SRF sedan många år tillbaka uppdragsverksamhet för alla synskadade i samhället. Det handlar om punktskriftsverksamhet, punktklubben för barn, lästjänst via telefax, samt utgivning av så kallade ersättningstidningar på punktskrift och tal. Bidraget till denna uppdragsverksamhet minskade 2010 för att i stort sett helt upphöra från 2011.

På uppdrag av staten ansvarar SRF också för ledarhundsverksamheten i Sverige som omfattar inköp och tilldelning av ledarhundar till synskadade samt utbildning av ledarhundsförare. SRF ansvarar för myndighetsutövningen inom ledarhundsverksamheten. Inköp av ledarhundar sker

genom offentlig upphandling som handhas av Hjälpmedelsinstitutet. Socialstyrelsen gjorde en tillsyn av verksamheten 2011 och var nöjda med vårt sätt att bedriva verksamheten.

Vi har utsett en delegation som beslutar i de avslagsärenden vi har och som kan fatta beslut i ärenden som skulle kunna innebära jäv.

SRF får också medel från staten för att ta fram anpassade studiematerial i punktskrift, storstil, på tal och som text till synskadade som deltar i studiecirkel och kurser på folkhögskolor. Även Punktklubben - läseklubben för barn som läser punktskrift - har finansierats av statsbidrag.

SRF bedriver ett aktivt internationellt samarbete på nordisk basis och deltar i kommissionsarbete inom European Blind Union. Tillsammans med systerorganisationer i olika delar av världen bedriver SRF ett flertal solidaritetsprojekt i samarbete med SHIA (Solidarity Human rights Inclusion Accessibility) som finansieras av SIDA-bidrag och en egeninsats från SRF och berörda distrikt inom organisationen.

SRF bedriver även ett aktivt informationsarbete med hjälp av vår hemsida www.srf.nu, presskontakter samt en mängd informationsmaterial. Synskadades Museum berättar om SRF:s och synskadades historia. Vidare ger SRF ut några tidningar, bland annat medlemstidningen Perspektiv.

Allt viktigare aktiviteter för att kunna finansiera vår verksamhet inom SRF är vår medelsanskaffning/idéburna finansiering, som bland annat utgörs av Lyckopenningen, kalendern Årets ledarhundsvälpar, Månadslotten, arv och gåvor, annonsering i våra media samt Banco Humanfonden.

SRF har investerat i ett nytt medlemsregister som sattes i drift i november 2010. Utbildningar av personal runt om i landet genomförs och finjusteringar görs alltjämt av registret.

Mer utförlig information om SRF:s verksamhet finns att läsa i verksamhetsberättelsen 2011 som också finns utlagd på vår hemsida www.srf.nu.

Ekonomiskt resultat och förändring av det egna kapitalet

Verksamhetens resultat uppgick till plus 0,1 Mkr att jämföra med minus 4,3 Mkr föregående år. De totala verksamhetskostnaderna har minskat

sedan föregående år med cirka 5,0 Mkr medan verksamhetsintäkterna har minskat med 0,6 Mkr mellan åren. Resultatet från finansiella investeringar uppgick till plus 0,9 Mkr.

Årets resultat uppgick till plus 0,9 Mkr (minus 3,0 Mkr) och totalt eget kapital uppgick därefter till 30,5 Mkr (29,5 Mkr). Av de ändamålsbestämda medlen har 1,2 Mkr använts i verksamheten. Det fria egna kapitalet var vid 2011 års utgång 26,2 Mkr (24,1 Mkr).

Verksamhetsintäkter

Totalt har intäkterna minskat med 0,6 Mkr jämfört med föregående år. Det statliga bidraget till uppdragsverksamheten har minskat med 8,0 Mkr, beroende på nedläggningen av arbetsmarknadsprogrammet, programmet för synskadade med flera funktionsnedsättningar och utgivningen av punktskrifts- och taltidningar. Denna minskning kompenseras dock nästan helt av ökning av andra intäkter. Framför allt är det intäkterna pga arv som ökat till 6,9 Mkr (1,7 Mkr). Det statliga organisationsstödet uppgick till 7,2 Mkr (7,4 Mkr).

Bidrag från Synskadades stiftelse

Synskadades stiftelse beviljade SRF ett bidrag om 9,9 Mkr (9,1 Mkr) för året i syfte att delfinansiera förbundets olika verksamheter enligt följande, belopp i tkr:

- Ombudsmän ute i landet, bidrag till ekonomiskt svaga distrikt och lokalföreningar samt enskild rådgivning av jurist 4 780
- Bidrag till enskilda synskadade/närstående organisationer 765
- SRF Fritid och rekreationsverksamheten på Almåsa 600
- Studieverksamhet, utbildning samt att göra en del av SRF:s information tillgänglig för synskadade 1 200
- Barn- och föräldraverksamhet 350
- Ögonforskning 1 000

4

- Internationellt solidaritetsarbete samt nordiskt samarbete	885
- Ledarhundsverksamheten	341
Totalt bidrag	9 921

Utöver detta har SRF erhållit 46 tkr i bidrag från fonderade donationer som använts för bidrag/stipendier till enskilda synskadade.

Arv och gåvor

Synskadades Riksförbund har tacksamt mottagit arv, gåvor och överskott från lotterier på totalt 11,6 Mkr (5,1 Mkr). Av detta belopp uppgår testamentariska arv till totalt 6,9 Mkr (1,7 Mkr). Samarbetet med Ideella Spel AB som ger ut Månadslotten och Folkspel med Bingolotto har gett en intäkt till SRF på cirka 2,0 Mkr (1,6 Mkr).

Under 2011 kom den andra upplagan av den svenska versionen av kalendern Årets ledarhundsvälpar ut. "Årets ledarhundsvälpar, kalender 2012" skickades ut till drygt 725.000 hushåll i syfte att dels öka kännedom och kunskap om SRF, dels efterfråga ett stöd till organisationen. Kalendern fick ett mycket positivt mottagande och utöver gåvor har den även genererat nya medlemmar och ett intresse för organisationen. De gåvor som inkommit under året genom kalendrarna är sammanlagt 2,4 Mkr (1,7 Mkr).

Sammanfattningsvis har gåvor kommit in under de fem senaste åren enligt följande:

	2011	2010	2009	2008	2007
Testamenten	6 944	1 720	4 125	7 876	5 115
Lotterier	1 976	1 635	3 822	3 311	2 737
Kampanjer (bl a kalendern)	2 382	1 414	93	39	29
Övriga gåvor	376	333	329	228	438
Totalt	11 678	5 102	8 369	11 454	8 319

Verksamhetskostnader

Totalt sett har kostnaderna minskat med 5,0 Mkr jämfört med föregående år. Minskningen beror framför allt på att uppdragsverksamheten med arbetsmarknadsprogrammet och programmet för synskadade med flera funktionsnedsättningar upphörde vid årsskiftet 2010/2011 samt att

Punktklubben och utgivning av ersättningstidningar på punktskrift och tal upphörde vid halvårsskiftet 2011.

De gemensamma kostnaderna för förtroendemannaorganisationen, ledning, ekonomiadministration, kontorsservice, lokaler m.m. har fördelats på de respektive verksamheterna i förhållande till hur många anställda som arbetar inom de olika områdena. Fördelningsprincipen är oförändrad jämfört med föregående år. Totalt uppgick de gemensamma kostnaderna för 2011 till 13,7 Mkr (10,1 Mkr).

Då tjänsten som veterinär inom ledarhundsverksamheten har varit vakant delar av året har veterinärkostnaden ökat med ca 100 tkr. Även ledarhundsverksamhetens kursverksamhet har ökat i kostnad och är nu 5,8 Mkr (5,1 Mkr).

Planerad verksamhet för SRF under 2012

En värdegrund för Synskadades Riksförbund fastställdes under kongressen i oktober. Den ska utgöra plattform för programarbetet under den kommande kongressperioden.

I verksamhetsinriktningen beslutade kongressen att makten över våra liv är det övergripande målet för kongressperioden. De prioriterade områdena är rätten att leva självständigt; rätten till information och kommunikation; finna, få och behålla ett arbete samt att utveckla SRF, med särskilt fokus på medlemskap i SRF, utveckla medlemsvärdet, öka medlemmarnas inflytande, stärka funktionärsutbildningen, ansvarsfördelning för medlemsverksamheten samt pröva olika organisationsformer.

Under 2012 utökas kansliledningen med en chefstjänst. Ledningen kommer efter det att rekryteringen genomförts bestå av administrativ chef tillika kanslichef, individstödschef, intressepolitisk chef samt kommunikationschef. Även förbundsordförande ingår i kansliets ledningsgrupp. Ordförande kommer att ha visst arbetsledningsansvar. Under första delen av 2012 är två av de kommande chefstjänsterna vakanta och arbetsledningen fördelas mellan de två chefer som finns på plats.

En förändring av arbetsfördelningen inom ledarhundgruppen genomförs från 2012 för att vi ska kunna hålla oss inom det ekonomiska bidrag som socialstyrelsen beviljat. Antalet kurser minskar, antalet deltagare i

4

återstående kurser begränsas, vi anlitar externa instruktörer i mindre omfattning än tidigare.

Utgivningen av kalendern Årets ledarhundsvalpar har visat sig vara en framgångsrik satsning. Redan efter två år ger verksamheten överskott. Vi fortsätter utvecklingen av själva kalendern och lägger ner en hel del arbete på att nå ut med den till flera grupper, som kan ha nytta av information om SRF.

Allt viktigare intäktskällor för SRF nu när statsbidragen urholkas är lotterier och testamenten. Ideella månadslotteriet beräknas ge ökade intäkter till SRF som en följd av att antalet förmånstagare minskat från fyra till två. Yezz!-lotten kommer förhoppningsvis att ge avkastning, då den från år 2012 även kommer att säljas via ATG-ombuden. Idéer finns även om nya lotterier.

Under 2012 ska ett traineeprogram startas, med syfte att locka till sig yngre personer med synnedsättning för att på så sätt bättre klara den generationsväxling som kommer att ske bland organisationens personal. Man ska under ett år varva teoretiska kunskaper med praktiktjänstgöring inom organisationen och andra aktuella instanser. Projektet finansieras via stiftelsen Fokus.

Personer med synnedsättning har stora svårigheter och upplever det ibland som omöjligt att orientera sig i publika lokaler. Det kan vara på till exempel järnvägsstationer, sjukhus, köpcentra och mässhallar. Modern arkitektur, med stora öppna ytor, sneda vinklar och mycket glasade väggar, har snarare ökat problemen.

SRF har därför hos Allmänna arvsfonden ansökt om medel för att driva ett projekt med syfte att minska dessa problem. Man ska med informationsmaterial och seminarium informera arkitekter och kommunala tjänstemän. Man vill också med utbildningsmaterial, seminarier och fokusgrupper sätta fokus på problemet hos allmänheten. Projektet syftar även till att ta fram riktlinjer för utformning av ledstråk och ledytor inomhus.

En tvåårig satsning på medlemsrekrytering med fokus på att skapa ett värvande förhållningssätt inom hela organisationen och även ta fram en långsiktig medlemsstrategi igångsattes under 2011.

4

Resultaträkning

	Not	2011	2010
Verksamhetsintäkter			
Distriktsavgifter		729	693
Stödjande medlemmar		0	5
Statligt organisationsstöd		7 213	7 395
Anslag uppdragsverksamhet		29 920	37 882
Övriga bidrag från myndigheter		9 286	7 791
Bidrag stiftelser/organisationer		16 309	15 834
Arv, gåvor och lotterier		11 728	5 102
Övriga intäkter		<u>5 934</u>	<u>6 988</u>
Summa verksamhetsintäkter		81 119	81 690
Verksamhetskostnader	1		
Påverkansarbete		-4 201	-5 808
Individstöd		-9 771	-12 926
Internationell verksamhet		-3 067	-3 693
Uppdragsverksamhet		-33 743	-38 431
Organisationsutveckling/ Lokalt och regionalt stöd		-13 666	-12 642
Information, marknad och ögonforskning		<u>-16 564</u>	<u>-12 505</u>
Summa verksamhetskostnader		-81 012	-86 005
Verksamhetsresultat		107	-4 315

4

	Not	2011	2010
Resultat från finansiella investeringar			
Resultat från värdepapper som är anläggningstillgångar	9	554	995
Övriga ränteintäkter	10	297	363
Räntekostnader och liknande Resultatposter		<u>-2</u>	<u>-41</u>
Summa resultat från finansiella investeringar		849	1 317
Årets resultat		956	-2 998
Fördelning av årets resultat	7		
Årets resultat enligt resultaträkningen		956	-2 998
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel från tidigare år		1 223	687
Reservering av ändamålsbestämda medel som inte utnyttjas under året		<u>-72</u>	<u>-313</u>
Kvarstående belopp för året / Förändring av balanserat kapital		2 107	-2 624

Balansräkning

per den 31 december

	Not	2011	2010
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier	2	213	228
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Aktier och andelar	3	14 981	14 918
Långfristiga fordringar	4	<u>10 000</u>	<u>10 000</u>
		24 981	24 918
Summa anläggningstillgångar		25 194	25 146
Omsättningstillgångar			
<i>Varulager</i>		562	442
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		1 316	1 663
Övriga fordringar		1 493	1 184
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	5	<u>3 138</u>	<u>1 767</u>
		5 947	4 614
<i>Kortfristiga placeringar</i>	6	4 984	6 760
<i>Kassa och bank</i>		3 697	4 441
Summa omsättningstillgångar		15 190	16 257
SUMMA TILLGÅNGAR		40 384	41 403

4

EGET KAPITAL OCH SKULDER

	Not	2011	2010
Eget kapital	7		
Egna fonder			
Anders Arnörs fond		226	358
Alvar och Frida Bloms fond		<u>3 721</u>	<u>3 721</u>
		3 947	4 079
Ändamålsbestämda medel			
Överskott KP-medel 2007-2010		218	644
Övriga medel		142	135
Avsättning kongressen		<u>0</u>	<u>600</u>
		360	1 379
Fritt eget kapital			
Balanserat kapital		24 070	26 694
Årets resultat		<u>2 107</u>	<u>-2 624</u>
		26 177	24 070
Summa eget kapital		30 484	29 528
Skulder			
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		2 625	3 255
Skuld till myndigheter		215	2 127
Övriga skulder		1 809	911
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	8	<u>5 251</u>	<u>5 582</u>
		9 900	11 875
Summa skulder		9 900	11 875
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		40 384	41 403

Redovisnings- och värderingsprinciper

SRF:s redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd för ideella föreningar. Uppställningen av resultat- och balansräkningen följer i huvudsak den mall för årsredovisning som Frivilligorganisationernas insamlingsråd (FRII) har utarbetat.

Verksamhetsintäkter

Intäkter i form av gåvor och bidrag intäktsförs som huvudregel när gåvan sakrättsligt är genomförd. Gåvor bokförs enligt kontantprincipen. I den mån det på balansdagen finns avtalade men ej erhållna gåvor eller bidrag från stiftelser, organisationer och företag intäktsförs dessa efter individuell prövning.

Gåvor som utgörs av annat än kontanta medel värderas till marknadsvärdet vid gåvotillfället. Erhållna gåvor redovisas netto, dvs. efter avdrag för de direkta kostnader som kan uppkomma vid försäljning av en tillgång.

Distriktsavgifter avser de av kongressen fastställda avgifterna som SRF:s distrikt inbetalar till riksförbundet. För både år 2010 och 2011 uppgick de till 75 kr per röstberättigad medlem.

Handikapporganisationer erhåller statligt organisationsstöd från Socialstyrelsen, vilket särredovisas i resultaträkningen.

Anslag uppdragsverksamhet avser statliga bidrag till verksamheter som SRF bedriver på uppdrag av myndigheter. Övriga bidrag från myndigheter innefattar bidrag från offentligrättsliga organ från bl.a. Allmänna arvsfonden (projektbidrag) och AF (löne- och arbetsbiträdesbidrag).

Ett bidrag intäktsredovisas i den period som bidraget utbetalas. Om bidraget är till för att täcka en kostnad sker intäktsredovisning så att den ställs mot den kostnad som bidraget är avsett att täcka.

Intäktsredovisning sker endast när det med hög grad av sannolikhet kan antas att bidraget inte kommer att återkrävas. Villkorade bidrag skuldförs därför till dess att de utgifter som bidraget ska täcka uppkommer.

I balansräkningen redovisas skulder till myndigheter som en egen post och villkorade bidrag från stiftelser och organisationer som ej ännu använts redovisas under övriga skulder.

4

Övriga intäkter omfattar försäljning av Lyckopenningen, kurs- och deltagaravgifter samt gåvor för kalender och övriga intäkter.

Verksamhetskostnader

Kostnaderna för organisationsutveckling återfinns på fjärde raden, Organisationsutveckling/Lokalt och regionalt stöd, i 2011 års siffror men på andra raden, Individstöd, i 2010 års siffror. Förändringen är av mindre betydelse och kan inte ses som en ändring av redovisningsprincip.

Eget kapital

Ändamålsbestämda medel i balansräkningen avser en del av det egna kapitalet som av givare eller donator bestämt ska användas till särskilda ändamål eller medel som förbundsstyrelsen beslutat ska användas på ett särskilt sätt. När förbundet belastas med kostnader för ändamålet redovisas dessa i resultaträkningen. Upplösning sker därefter av för ändamålet avsatta medel under eget kapital med motsvarande belopp. Se vidare noten under eget kapital.

Omsättningstillgångar

Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt. Handelsvaror som är avsedda för försäljning värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet eller verkligt värde på balansdagen.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärdet och skrivs av linjärt över den bedömda nyttjandeperioden. Datorer ses som en förbrukningsinventarie och skrivs av samma år som inköpet. Bilar skrivs av på tre år. Övriga inventarier skrivs av under fem år. Investeringarna som gjorts i SRF:s nya medlemsregister har kostnadsförts direkt.

Finansiella anläggningstillgångar

Långfristiga innehav i aktier och andelar värderas till anskaffningsvärde. Om det verkliga värdet har minskat och denna värdenedgång bedöms vara varaktig sker en nedskrivning. Vid värderingen tillämpas portföljmetoden "kollektiv värdering".

4

Noter

Om inte annat anges är alla belopp angivna i tusentals kronor.

Not 1 - Löner, andra ersättningar och sociala kostnader samt medelantalet anställda och sjukfrånvaro

Riksförbundet

	2011	2010
Löner och andra ersättningar		
Förbundsstyrelse och ordföranden	824	807
Övriga anställda	20 604	21 925
Totala löner och ersättningar	21 428	22 732
Sociala kostnader	8 737	9 113
(varav pensionskostnader)	(2 310)	(2 167)

Ersättningar till förbundsstyrelsen avser styrelsearvoden enligt kongressbeslut samt förlorad arbetsförtjänst och skattepliktiga reseersättningar i samband med sammanträden och övriga uppdrag. Vidare ingår lön och arvode för förbundsordföranden. Av pensionskostnaderna avser 121 tkr (123 tkr) förbundsordförande. Förbundsordföranden har inget särskilt pensionsavtal utan premier inbetalas enligt KTP-planen liksom för övriga anställda.

Nuvarande förbundsordföranden har ett avtal som ger mellan en till sex månadslöner i avgångsvederlag om uppdraget avslutas, oaktat om uppdraget avslutas genom val eller på egen begäran. Antalet månader som avgångsvederlag betalas beror på uppdragets längd räknat i antal år. Samordning sker med annan inkomst.

I beloppet för övriga anställda ingår för 2011 utbetalda arvoden och förlorad arbetsförtjänst om totalt 886 tkr (615 tkr).

4

Medelantalet anställda

	2011		2010	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Rikskansliet	33	21	37	26

Antalet anställda vid rikskansliet 2011 var 59 (67) personer varav 37 (40) kvinnor och 22 (27) män. Av de anställda var 27 (31) synskadade och 32 (36) seende. Omräknat till heltidstjänster var antalet tjänster vid rikskansliet 54 (63).

Uppgifterna avser antalet personer/tjänster vid rikskansliet per den 31 december respektive år och inkluderar ordförande. I rikskansliet har inräknats personal i Enskede och personal som arbetar på distans samt de regionala ombudsmännen som är finansierade av riksförbundet.

Styrelseledamöter och ledande befattningshavare på balansdagen

	2011		2010	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Styrelsen	4	8	6	7
Ledande tjänstemän inklusive ordförande	2	2	2	2

Övriga anställda i distrikt, lokalföreningar och branschföreningar

Utöver redovisade ersättningar ovan är riksförbundet arbetsgivare för anställda ute i landet i distrikt, lokalföreningar och närstående föreningar. Riksförbundet svarar för personal- och löneadministration samt utbildning. Distrikt och lokalföreningar svarar för arbetsledning och personalvård samt finansierar lönekostnaderna och de sociala avgifterna. Kostnaderna för dessa anställda ingår inte i de redovisade verksamhetskostnaderna i resultaträkningen.

	2011	2010
Löner och andra ersättningar	13 499	15 043
Totalt löner och ersättningar	13 499	15 043
Sociala kostnader	5 336	5 763
Varav pensionskostnader	(1 231)	(1 331)

I beloppet löner och andra ersättningar ingår för 2011 utbetalda arvoden och förlorad arbetsförtjänst om totalt 95 tkr (61 tkr).

Medelantalet anställda

	2011		2010	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Personal i distrikt, lokalföreningar och närstående föreningar	35	14	39	16

Not 2 - Inventarier

	2011	2010
Ingående anskaffningsvärde	4 244	4 244
Inköp	168	0
Försäljningar och utrangeringar	-1 357	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	3 055	4 244
Ingående avskrivningar	4 016	3 743
Försäljningar och utrangeringar	-1 357	0
Årets avskrivningar	183	273
Utgående ackumulerade avskrivningar	2 842	4016
Utgående värde	213	228

Not 3 - Aktier och andelar

	2011		2010	
	Bokfört värde	Marknadsvärde	Bokfört värde	Marknadsvärde
Andelar i fonder				
Swedbank Robur				
Ethica Global	3 760	3 419	3 809	3 684
Ethica Sverige	3 599	3 415	3 039	3 609
Räntefond Talenten	4 508	4 571	4 674	4 481
Övriga värdepapper				
Övriga aktier och andelar	2 396	2 606	2 396	2 999
Irifonden	1 026	970	1 000	1 172
Nedskrivning av:				
Aktier och andelar	-308	0	0	0
Summa aktier och andelar	14 981	14 981	14 918	15 945

Under året har SRF erhållit utdelning 26,4 tkr i Irisfonden (556608-7994) Quesada. Detta har återinvesterats i nya andelar. Anskaffningsvärde vid årsskiftet var 1 026,4 tkr.

Not 4 - Långfristiga fordringar

Placeringen består av två räntebärande reverser i Synskadades Stiftelse om vardera 5 000 tkr som är avsedda att innehas på lång sikt.

Not 5 - Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2011	2010
Upplupna räntor	72	17
Upplupna löne- och arbetsbiträdesbidrag	991	1 095
Upplupna bidrag till projekt	55	0
Övriga poster	2 020	655
Summa	3 138	1 767

Not 6 - Kortfristiga placeringar

	2011	2010
Nordea Penningmarknadskonto		
Bokfört värde	4 984	6 760
Marknadsvärde	5 040	6 804

Not 7 - Eget kapital

	Egna fonder	Ändamåls bestämda medel	Balanserat kapital (inkl årets resultat)	Summa eget kapital
Ingående balans	4 079	1 379	24 070	29 528
Årets resultat			2 107	2 107
Reserveringar	4	68		72
Utnyttjanden	-136	-1 087		-1 223
Utgående balans	3 947	360	26 177	30 484

Gåvor och arv inkomna under året där givaren angett att medlen ska användas för särskilda ändamål och när medlen helt eller delvis inte kunnat användas under räkenskapsåret har fonderna eller de

4

ändamålsbestämda medlen ökat. Under året inkomna gåvor avser bidrag till arbete med ögonforskning.

Specifikation av ändamålsbestämda medel

	Ingående balans	Förändring	Utgående balans
Gåvor ögonforskning	103	-24	79
Gåvor biståndsverksamhet	15	-15	0
Gåvor Göte Linghede (Museet)	17	0	17
Gottgörelse från KP	644	-426	218
Avsättning rehab distrikten	0	46	46
Avsättning kongress 2011	600	-600	0
Summa	1 379	-1 019	360

Gottgörelse från KP, Kooperationens pensionskassa, avser medel som SRF erhållit i samband med att trygghandformen för de anställdas pensioner ändrades under år 2006 till en försäkringslösning. Medlen har i huvudsak använts för att möta del av pensionskostnaderna för anställda under åren 2007-2011 samt för att finansiera utbildning för anställda under åren 2008-2011. Under året har 335 tkr använts för att minska de totala sociala avgifterna för anställd personal både på rikskansliet och anställda i distrikt och lokalföreningar samt 92 tkr för att finansiera anställdas utbildning.

Not 8 - Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2011	2010
Semesterlöneskuld	1 884	1 637
Upplupna sociala avgifter	871	941
Beviljade ej utbetalda bidrag	95	83
Upplupen kostnad för ledarhundar	1 510	1 599
Övriga poster	891	1 322
Summa	5 251	5 582

Not 9 - Resultat från värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar

	2011	2010
Utdelningar	496	355
Ränteintäkter	375	450
Resultat försäljning	-9	20
Värdeförändring	-308	170
Summa	554	995

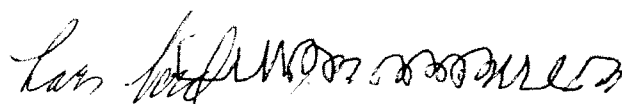
Not 10 - Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter

	2011	2010
Utdelningar	225	346
Ränteintäkter	72	17
Summa	297	363

Enskede den 13 juni..... 2012

Håkan Thomsson
ordförande

Lars Nord
1:e vice ordförande

Ulrika Norelius
2:e vice ordförande

Alireza Ghanbar Alipour

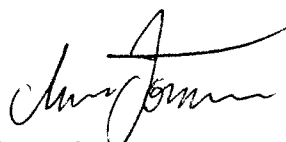
Ulla Bergeros

Kjell Emanuelsson

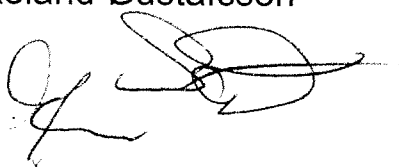
Roland Gustafsson

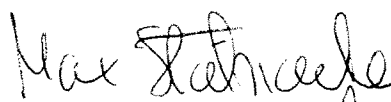
Ann Jönsson

Niklas Mattsson

Gunnar Sandström

Max Stålnacke

Annika Östling

Vår revisionsberättelse har avgivits den 20 juni..... 2012

Ulrika Granholm Dahl

Auktoriserad revisor

Öhrling Pricewaterhouse Coopers AB

Revisionsberättelse

Till granskningsutskottet i Synskadades Riksförbund, org.nr 802007-3436

Rapport om årsredovisningen

Jag har reviderat årsredovisningen för Synskadades Riksförbund för år 2011.

Styrelsens ansvar för årsredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och för den interna kontroll som styrelsen bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Mitt ansvar är att uttala mig om årsredovisningen på grundval av min revision. Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att jag följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur föreningen upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i föreningens interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Uttalanden

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2011 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt stadgar

Utöver min revision av årsredovisningen har jag även reviderat styrelsens förvaltning för Synskadades Riksförbund för år 2011.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Mitt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala mig om förvaltningen på grundval av min revision. Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för mitt uttalande om ansvarsfrihet har jag utöver min revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i föreningen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot har företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mitt uttalande.

Uttalande

Jag tillstyrker att granskningsutskottet fastställer resultaträkningen och balansräkningen, disponerar resultatet enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 20 juni 2012

Ulrika Granholm Dahl
Auktoriserad revisor
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB